

Jordmodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA BARNMORSKEUTBILDNING

OKTOBER NR 10 2015

4

11

26

- 4 Framtidens barnmorska
- 5 Legitimerad barnmorska
- 8 Barnmorskeyrket ett hantverk
- 11 Skriftlig reflektion som hjälp i utvecklingen till barnmorska
- 14 Interprofessionellt lärande
- 16 Personlig och Professionell Utveckling
- 20 Internationalisering är roligt och givande!
- 23 Jordmodern frågar Marie Lundqvist-Andersson
- 24 Göteborgs Universitet erbjuder både akademisk yrkesutbildning och master
- 25 Att göra ett bättre arbete
- 26 Den första konferensen om verksamhetsförlagd utbildning för barnmorskor
- 30 Olika meningar om AssCe som bedömningsformulär för barnmorskestudenter
- 33 Ger decentralisering med integration av akademi och klinik bättre barnmorskeutbildning?
- 34 Utbildning, forskning och fortbildning i framkant
- 37 Kalmar Barnmorskeförening besöker Tanzania
- 38 Ordförande har ordet
- 40 Medlemsmöten

Förbundsstämman
3 november 2015

Kontakta din lokalförening – mer information på www.barnmorskeforbundet.se

Jordmodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & Förbundsordförande

Ingela Wiklund

Chefredaktör

Margareta Rehn

margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordmodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

AB Huset Makalösa

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Jordmodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 600 kronor

Annonsbokning

jordmodern@barnmorskeforbundet.se

Tfn 08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

Tfn 08-10 70 88

E-mail kansli@barnmorskeforbundet.se

Webb www.barnmorskeforbundet.se

En barnmorska, är en barnmorska, är en barnmorska...

Den legitimerade barnmorskan har en skyddad yrkestitel och ensamrätt att utöva yrket. Det framgår av Patientsäkerhetslagen. Utan att överdriva kan vi nog säga att den statliga styrningen av yrket, och därmed också utbildningen till barnmorska, har varit lyckosam för Sverige. Vi har haft en obruten kedja av utbildade och kliniskt verksamma barnmorskor i vårt land i mer än 300 år. Kraven på kompetens, och därmed utbildning, har sett likadana ut i hela landet. Så är det inte i alla länder. Ännu.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH VILLKOREN FÖR barnmorskans yrkesutövning och arbete har naturligtvis förändrats över tid. Det har också barnmorskeutbildningen. Det som inte har förändrats är att möta och vårda både friska och sjuka kvinnor under graviditet, abort, barnafödande och barnsängstid. Att möta kvinnor, barn, ungdomar och familjer – patienter – och ge dem bästa tänkbara vård, enligt vetenskap och beprövad erfarenhet, har varit och är barnmorskans uppdrag och arbete.

Dagens barnmorskeutbildning är en akademisk yrkesexamen. Det är lärosätet som går i god för att den studerande har uppnått målen och klarat utbildningen. Målen bygger delvis på den kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska som tidigare utfärdats

av Socialstyrelsen och på Högskoleförordningens nationella utbildningsmål. Kompetensbeskrivningen för legitimerad barnmorska innehåller rekommendationer om yrkeskunskande, kompetens, erfarenhet och förhållningssätt. När lärosätet godkänt och utfärdat examensbevis kan Socialstyrelsen utfärda den legitimation som krävs för att få utöva barnmorskeyrket.

En stor del av barnmorskeutbildningen är verksamhetsförlagd. Det är i kliniken som studenterna lär sig hantverket och möter patienter och blivande kollegor – legitimerade barnmorskor. Alla som i sitt kliniska arbete möter och handleder barnmorskestudenter är med och lär upp och formar framtidens barnmorska.

Den legitimerade barnmorskan står under samhällets tillsyn och har godkänts för yrkesverksamhet. Legitimationen är en garanti och ett bevis på att en yrkesutövare har kunskap, kompetens och lämplighet att arbeta i vården. Dess främsta syfte är att värna om patientsäkerheten.

I dag finns internationella riktlinjer för barnmorskeutbildning, även om yrkesuppdraget och därmed arbetsuppgifterna skiljer sig mellan länder. Vad blir barnmorskans kompetensområde, yrkesansvar och arbetsuppgifter i framtiden? Hur lång utbildning krävs för att säkra kompetensen och uppnå målen? Hur ska vården organiseras? Hur många barnmorskor behövs? Hur säkras vi att barnmorskor får den kompetensutveckling som krävs?

Den svenska barnmorskeutbildningens innehåll och längd har liksom barnmorskeyrket delvis förändrats över tid och förändringen lär fortsätta. Men i mångt och mycket är det som förr. Legitimerade barnmorskor finns där, för alla som de möter i arbetet med uppgiften att främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Kåranda bland barnmorskor – finns den?

Uttrycket "kåranda" kommer från franskans Esprit de corps och är den känsla av gemensamma plikter och gemensamt ansvar, som håller samman medlemmarna av en grupp, till exempel officerskåren, poliskåren eller någon annan yrkesgrupp. Det finns negativa sidor av kårandan men det är också ett slags kitt som håller samman en yrkeskår. Ibland undrar jag om det finns en kåranda i vår egen profession.

UTIFRÅN ASPEKTEN GEMENSAMMA PLIKTER och ansvar finns en viss kåranda. Men när jag i somras läste en debattartikel i en kvällstidning, skriven av en kollega på en relativt välkänd klinik, började jag fundera över vår "kåranda". Syftet var att göra läsarna uppmärksamma på att klinikkens vårdform med sammanhållen vård var hotad.

Problemet med artikeln var att författaren framhöll sin egen vårdform som "den bästa" och texten kunde tolkas som att vården på andra kliniker inte är till närmelsevis lika bra. Jag känner till kliniken som var i fokus i artikeln och tycker att den har en vårdform man ska göra allt för att bevara, men kollegornas reaktioner på artikeln lät inte vänta på sig.

Det blev debatt både bland oss barnmorskor och bland andra vårdanställda. En journalist gav sig in i debatten och publicerade en starkt kritisk artikel mot den vård som, enligt journalisten, riktade sig till en selektiv och exklusiv grupp blivande föräldrar. Syftet med artikeln som var att få debatt och stöd för den vård man bedriver, blev nu det motsatta. Den främsta orsaken tror

Ingela Wiklund
Förbundsordförande

” Jag önskar att vi kunde stötta varandra och respektera att vi arbetar med olika uppdrag och definitivt efter olika förutsättningar.

jag var att man indirekt kritiserade kollegor som arbetar inom andra vårdformer. Detta var säkert inte avsikten, men att tala nedsättande om vården på andra kliniker vinner ingen förståelse och får sällan något stöd.

Alla vårdformer har sina problem, möjligheter och utmaningar. Inom vårt barnmorskeförbund välkomnar vi alternativa vårdformer därför att vården därmed bättre kan anpassas efter kvinnors önskan och behov. Det har visat sig att småskalig vård med kontinuitet i form av mödravård, förlossning och eftervård i samma lokaler leder till färre ingrepp i förlossningens förlopp och mer nöjda föräldrar jämfört med en traditionellt uppdelad mödra- och förlossningsvård.

Närmare analyser av vad som bidrar till blivande och nyblivna föräldrars nöjdheter har också visat på betydelsen av att bli sedd och behandlad som en unik individ av barnmorskan, barnmorskans närvaro i för-

lossningsrummet och en lugn och trivsamt miljö. En sådan atmosfär borde kunna skapas i alla vårdformer.

Det är aldrig lätt att sticka ut och våga gå mot strömmen, eller ens våga ifrågasätta gamla sanningar. Många kollegor som varit med om att starta nya vårdkoncept eller en ny vårdidé inom öppen- och slutenvård, har fått erfara att kårandan inte alltid är den man kan hoppas på.

I stället finns ofta en skepsis emot alternativa vårdformer.

Vad beror detta på? Varför känner vi oss "hotade" av nya alternativa vårdformer och varför blir allt så svart eller vitt, bra eller dåligt?

Jag önskar att vi kunde stötta varandra och respektera att vi arbetar med olika uppdrag och definitivt efter olika förutsättningar.

Alla professionella yrkesutövare vill vara stolta över det arbete de utför – oavsett vårdform eller verksamhetsidé.

Svenska Barnmorskeförbundet

Ändamålet med lokalföreningens/sällskapets verksamhet är att:

- Främja barnmorskans professionella utveckling.
- Verka för forskning och utveckling inom barnmorskans verksamhetsområde.
- Verka för att barnmorskans yrkesutövning vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Verka för att barnmorskeutbildningen bedrivs så att den professionella utvecklingen av barnmorskan främjas.
- Verka för nationellt, nordiskt och internationellt samarbete inom barnmorskans verksamhetsområde.
- Verka för samarbete med andra, barnmorskan närstående, organisationer.
- Ta initiativ till och medverka i hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens framåtskridande för kvinnors och barns hälsa.
- Lokalföreningen ska verka för god sammanhållning inom Svenska Barnmorskeförbundet.

Stadgar för lokalförening/sällskap inom Svenska Barnmorskeförbundet (Normalstadga 1999, uppdaterad 2013)

www.barnmorskeforbundet.se

THE 20TH CONGRESS OF THE NORDIC FEDERATION OF MIDWIVES #MIDWIVES4ALL!

NJF congress

Gothenburg May 12-14, 2016
Nordiskt Jordemoderförbund (NJF)

Registration online is open!

- Early Bird – registration online October 2015
- Abstract submission deadline 31 October 2015
- Early bird registration deadline 1 January 2016
- Abstract notification 15 January 2016
- Programme to be available on the website 1 March 2016
- Last day for registration 12 April 2016
- Welcome to Gothenburg 12–14 May 2016!

Register now! www.njfcongress.se